PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG SỐ CHO HỌC SINH SINH VIÊN NGÀNH THƯƠNG MẠI ĐIỆN TỬ TRONG THỜI ĐẠI CHUYỂN ĐỔI SỐ HIỆN NAY

Nguyễn Thị Tiền
Trường Cao đẳng Giao thông vận tải Trung ương V

Tóm tắt: *Bài viết tập trung phân tích vấn đề phát triển kỹ năng số cho học sinh, sinh viên ngành thương mại điện tử trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay. Trên cơ sở làm rõ vai trò của kỹ năng số đối với học tập, thực hành nghề nghiệp và khả năng thích ứng với thị trường lao động, bài viết chỉ ra thực trạng kỹ năng số của người học còn chưa đồng đều, nhất là trong khai thác dữ liệu, sử dụng công cụ chuyên ngành, sáng tạo nội dung số và bảo đảm an toàn thông tin. Từ đó, bài viết đề xuất một số giải pháp như nâng cao nhận thức, đổi mới chương trình đào tạo, tăng cường thực hành, liên kết doanh nghiệp và xây dựng chuẩn đánh giá kỹ năng số phù hợp.*

Từ khóa: *Kỹ năng số; học sinh sinh viên; thương mại điện tử; chuyển đổi số.*

DEVELOPING DIGITAL SKILLS FOR E-COMMERCE STUDENTS IN THE CURRENT DIGITAL TRANSFORMATION ERA

Abstract: *The article focuses on analyzing the issue of developing digital skills for students in the e-commerce industry in the context of today's digital transformation. On the basis of clarifying the role of digital skills in learning, professional practice and the ability to adapt to the labor market, the article points out that the current situation of digital skills of learners is still uneven, especially in data mining, using specialized tools, etc digital content creation and information security. From there, the article proposes a number of solutions such as raising awareness, innovating training programs, strengthening practice, linking businesses and building appropriate digital skills assessment standards.*

Keywords: *Digital skills; students; e-commerce; Digital Transformation.*

Nhận bài: 12/05/2026 Phản biện: 12/06/2026 Duyệt đăng: 15/06/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ trên phạm vi toàn cầu, thương mại điện tử đã trở thành một trong những lĩnh vực có tốc độ phát triển nhanh, tác động sâu sắc đến hoạt động sản xuất, kinh doanh, tiêu dùng và quản trị doanh nghiệp. Sự xuất hiện của các nền tảng số, dữ liệu lớn, trí tuệ nhân tạo, thanh toán điện tử, logistics thông minh và các mô hình kinh doanh trực tuyến mới đã làm thay đổi căn bản yêu cầu về nguồn nhân lực trong ngành thương mại điện tử. Theo đó, học sinh, sinh viên theo học ngành này không chỉ cần nắm vững kiến thức chuyên môn về kinh doanh, marketing, quản trị bán hàng hay chăm sóc khách hàng, mà còn phải được trang bị hệ thống kỹ năng số phù hợp để thích ứng với môi trường lao động hiện đại. Tuy nhiên, trên thực tế, kỹ năng số của một bộ phận học sinh, sinh viên vẫn còn hạn chế, chủ yếu dừng lại ở việc sử dụng các công cụ công nghệ thông thường, chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu phân tích dữ liệu, vận hành nền tảng thương mại điện tử, bảo mật thông tin, sáng tạo nội dung số và ứng dụng công nghệ vào giải quyết vấn đề thực tiễn. Khoảng cách giữa đào tạo trong nhà trường với nhu cầu của doanh nghiệp vì vậy vẫn là vấn đề cần được quan tâm. Xuất phát từ thực tiễn đó, việc nghiên cứu phát triển kỹ năng số cho học sinh, sinh viên ngành thương mại điện tử trong thời đại chuyển đổi số hiện nay có ý nghĩa cấp thiết, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, tăng năng lực cạnh tranh của người học và đáp ứng yêu cầu phát triển nguồn nhân lực số.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vai trò của kỹ năng số đối với học sinh sinh viên ngành thương mại điện tử trong bối cảnh chuyển đổi số

Kỹ năng số của sinh viên là hệ thống năng lực cốt lõi giúp học tập và thích ứng hiệu quả trong thời đại công nghệ số. Nó bao gồm khả năng truy cập thông tin, giao tiếp, tạo nội dung, giải quyết vấn đề và sử dụng các công cụ mới như Trí tuệ nhân tạo (AI) một cách an toàn và có trách nhiệm. Trong bối cảnh chuyển đổi số đang tác động sâu rộng đến mọi lĩnh vực của đời sống kinh tế - xã hội, kỹ năng số giữ vai trò đặc biệt quan trọng đối với học sinh, sinh viên ngành thương mại điện tử. Đây không chỉ là nhóm kỹ năng hỗ trợ quá trình học tập mà còn là điều kiện cần thiết để người học thích ứng với yêu cầu nghề nghiệp, tham gia hiệu quả vào thị trường lao động số và phát triển năng lực cạnh tranh cá nhân.

Kỹ năng số giúp học sinh, sinh viên nâng cao hiệu quả học tập và tiếp cận tri thức chuyên ngành. Ngành thương mại điện tử gắn liền với các nền tảng trực tuyến, công cụ quản trị bán hàng,

marketing số, thanh toán điện tử, phân tích dữ liệu và chăm sóc khách hàng trên môi trường số. Vì vậy, người học có kỹ năng số sẽ biết cách khai thác nguồn học liệu trực tuyến, sử dụng các phần mềm hỗ trợ học tập, tìm kiếm và chọn lọc thông tin đáng tin cậy, đồng thời vận dụng công nghệ vào việc thực hiện bài tập, dự án và nghiên cứu thực tiễn. Điều này giúp quá trình học tập trở nên chủ động, linh hoạt và gắn với thực tiễn nghề nghiệp hơn.

Kỹ năng số góp phần hình thành năng lực nghề nghiệp cốt lõi cho học sinh, sinh viên ngành thương mại điện tử. Trong môi trường kinh doanh hiện đại, các hoạt động như xây dựng gian hàng trực tuyến, quản lý đơn hàng, vận hành sàn thương mại điện tử, thiết kế nội dung số, chạy quảng cáo, phân tích hành vi khách hàng và đo lường hiệu quả kinh doanh đều đòi hỏi khả năng sử dụng công nghệ. Do đó, kỹ năng số giúp người học không chỉ hiểu lý thuyết mà còn có khả năng thực hành, xử lý tình huống và giải quyết vấn đề trong môi trường làm việc thực tế. Đây là nền tảng quan trọng để sinh viên sau khi tốt nghiệp có thể đáp ứng yêu cầu của doanh nghiệp.

Kỹ năng số giúp học sinh, sinh viên tăng khả năng thích ứng với sự thay đổi nhanh chóng của công nghệ và thị trường. Thương mại điện tử là lĩnh vực biến đổi liên tục với sự xuất hiện của trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn, tự động hóa, livestream bán hàng, tiếp thị đa kênh và các mô hình kinh doanh số mới. Nếu thiếu kỹ năng số, người học sẽ dễ bị tụt hậu, khó theo kịp xu hướng nghề nghiệp. Ngược lại, khi có kỹ năng số tốt, học sinh, sinh viên sẽ có khả năng tự học, cập nhật công nghệ mới, thích nghi với các công cụ làm việc hiện đại và chủ động nắm bắt cơ hội phát triển bản thân.

Kỹ năng số góp phần xây dựng ý thức trách nhiệm, đạo đức và an toàn trong môi trường số. Học sinh, sinh viên ngành thương mại điện tử thường xuyên tiếp xúc với dữ liệu khách hàng, thông tin giao dịch, nội dung truyền thông và các nền tảng trực tuyến. Vì vậy, kỹ năng số không chỉ bao gồm khả năng sử dụng công cụ công nghệ mà còn bao hàm nhận thức về bảo mật thông tin, quyền riêng tư, bản quyền số, ứng xử văn minh trên mạng và tuân thủ pháp luật trong kinh doanh trực tuyến. Đây là yếu tố quan trọng giúp người học trở thành nguồn nhân lực thương mại điện tử có năng lực, có trách nhiệm và phù hợp với yêu cầu phát triển bền vững trong thời đại chuyển đổi số.

2.2. Thực trạng kỹ năng số đối với học sinh sinh viên ngành thương mại điện tử hiện nay

Trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay, kỹ năng số đã trở thành một trong những yêu cầu cốt lõi đối với học sinh, sinh viên ngành thương mại điện tử. Thương mại điện tử không còn đơn thuần là hoạt động mua bán hàng hóa trên môi trường trực tuyến, mà đã phát triển thành một hệ sinh thái kinh doanh số bao gồm nền tảng bán hàng, thanh toán điện tử, logistics, dữ liệu khách hàng, truyền thông số, quảng cáo trực tuyến, chăm sóc khách hàng đa kênh và quản trị quan hệ khách hàng. Theo Báo cáo Chỉ số thương mại điện tử Việt Nam 2026 của VECOM, năm 2025 thương mại điện tử Việt Nam tiếp tục phát triển mạnh với quy mô 38,5 tỷ USD và tốc độ tăng trưởng 21%, cho thấy nhu cầu về nhân lực có năng lực số trong lĩnh vực này ngày càng lớn. Đối với Trường Cao đẳng Giao thông vận tải Trung ương V, Đà Nẵng, thương mại điện tử là một trong những ngành/nghề thuộc khối đào tạo kinh tế - vận tải; thông tin tuyển sinh và thư viện điện tử của trường đều thể hiện nhóm ngành có liên quan như thương mại điện tử, logistics, kinh doanh thương mại, quản lý và bán hàng siêu thị. Đây là cơ sở quan trọng để nhà trường gắn đào tạo kỹ năng số với yêu cầu nghề nghiệp thực tiễn của người học trong bối cảnh mới.

Thực trạng hiện nay cho thấy, nhận thức của một bộ phận học sinh, sinh viên về kỹ năng số vẫn còn chưa đầy đủ. Nhiều em thường đồng nhất kỹ năng số với việc biết sử dụng điện thoại thông minh, mạng xã hội, công cụ tìm kiếm hoặc các ứng dụng nhắn tin phổ biến. Tuy nhiên, đối với ngành thương mại điện tử, kỹ năng số phải được hiểu rộng hơn, bao gồm khả năng khai thác nền tảng bán hàng trực tuyến, phân tích dữ liệu khách hàng, thiết kế nội dung số, sử dụng công cụ quảng cáo, bảo mật thông tin, quản lý thanh toán, xử lý đơn hàng và giao tiếp chuyên nghiệp trên môi trường số. Tại Trường Cao đẳng Giao thông vận tải Trung ương V, có thể thấy học sinh, sinh viên nhìn chung khá quen thuộc với các nền tảng như Facebook, Zalo, TikTok, Shopee hoặc các ứng dụng thanh toán điện tử trong đời sống hằng ngày. Tuy nhiên, khi chuyển từ vai trò người dùng cá nhân sang vai trò người học nghề và người lao động trong lĩnh vực thương mại điện tử, không ít em còn lúng túng. Ví dụ, sinh viên có thể dễ dàng xem livestream bán hàng, đặt hàng trên sàn thương mại điện tử, bình luận hoặc chia sẻ sản

phẩm, nhưng khi được yêu cầu xây dựng một gian hàng mẫu, viết mô tả sản phẩm chuẩn SEO, thiết kế hình ảnh bán hàng, lập kế hoạch nội dung, phân tích hành vi khách hàng hoặc tính toán hiệu quả chuyển đổi thì năng lực thực hiện còn hạn chế.

Kỹ năng tìm kiếm, chọn lọc và xử lý thông tin số của học sinh, sinh viên ngành thương mại điện tử còn chưa đồng đều. Trong học tập, nhiều em đã biết sử dụng Google, YouTube, ChatGPT, tài liệu điện tử hoặc mạng xã hội để tìm kiếm thông tin phục vụ bài tập. Tuy nhiên, điểm hạn chế là khả năng đánh giá độ tin cậy của nguồn thông tin, phân biệt thông tin chính thống với thông tin quảng cáo, tin sai lệch hoặc nội dung sao chép còn yếu. Đối với ngành thương mại điện tử, điều này ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng học tập và thực hành nghề nghiệp. Chẳng hạn, khi làm bài tập về xây dựng chiến lược bán hàng cho một sản phẩm địa phương tại Đà Nẵng hoặc miền Trung, một số sinh viên có xu hướng sao chép mô tả sản phẩm có sẵn trên mạng mà chưa biết phân tích khách hàng mục tiêu, từ khóa tìm kiếm, xu hướng tiêu dùng, điểm khác biệt của sản phẩm và kênh phân phối phù hợp. Trong các bài thực hành, sinh viên có thể biết tìm mẫu nội dung quảng cáo, mẫu thiết kế hoặc ý tưởng video ngắn, nhưng chưa thực sự thành thạo việc biến dữ liệu thu thập được thành quyết định kinh doanh cụ thể. Điều này cho thấy kỹ năng số của người học mới dừng lại ở mức tiếp cận công cụ, chưa phát triển đầy đủ thành năng lực tư duy dữ liệu và năng lực giải quyết vấn đề trên môi trường số.

Kỹ năng sử dụng các công cụ chuyên môn phục vụ thương mại điện tử còn có khoảng cách so với yêu cầu của doanh nghiệp. Thực tiễn tuyển dụng tại Đà Nẵng cho thấy các vị trí liên quan đến thương mại điện tử thường yêu cầu người lao động biết vận hành sàn Shopee, TikTok Shop, quản lý gian hàng, xử lý đơn hàng, chạy quảng cáo, chăm sóc khách hàng, sử dụng công cụ phân tích và phối hợp với bộ phận kho vận. Nhiều tin tuyển dụng tại Đà Nẵng hiện nay gắn trực tiếp thương mại điện tử với các công việc như vận hành sàn, TikTok Shop, digital marketing, chăm sóc khách hàng và quản lý nội dung bán hàng. Trong khi đó, học sinh, sinh viên ở các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, trong đó có Trường Cao đẳng Giao thông vận tải Trung ương V, thường có ưu thế về tinh thần thực hành, khả năng tiếp cận nghề sớm, nhưng mức độ thành thạo công cụ số chuyên sâu vẫn cần được tăng cường. Ví dụ, khi thực hiện một dự án mô phỏng bán hàng trực tuyến, sinh viên có thể tạo fanpage, đăng bài bán hàng hoặc thiết kế poster bằng Canva, nhưng chưa thành thạo việc lập lịch nội dung, đọc chỉ số tiếp cận, đo tỷ lệ tương tác, phân tích đơn hàng, phân nhóm khách hàng, tối ưu tiêu đề sản phẩm hoặc kết hợp quảng cáo trả phí với nội dung tự nhiên. Một số em biết sử dụng Excel ở mức nhập liệu cơ bản, nhưng còn yếu ở các thao tác như lọc dữ liệu, dùng hàm thống kê, lập bảng theo dõi doanh thu, chi phí, tồn kho, tỷ lệ hoàn đơn hoặc hiệu quả chiến dịch bán hàng. Đây là hạn chế đáng chú ý, bởi thương mại điện tử hiện đại ngày càng vận hành dựa trên dữ liệu.

Kỹ năng sáng tạo nội dung số của học sinh, sinh viên đã có chuyển biến tích cực nhưng vẫn thiếu tính chuyên nghiệp. Do thường xuyên tiếp xúc với mạng xã hội, nhiều học sinh, sinh viên có khả năng nắm bắt xu hướng nhanh, biết sử dụng hình ảnh, video ngắn, âm thanh, biểu tượng cảm xúc và ngôn ngữ gần gũi với giới trẻ. Đây là lợi thế quan trọng khi học ngành thương mại điện tử, đặc biệt trong bối cảnh xu hướng "content to commerce" và bán hàng qua mạng xã hội phát triển mạnh. Tuy nhiên, sự nhanh nhạy này chưa đồng nghĩa với năng lực sáng tạo nội dung số phục vụ mục tiêu kinh doanh. Tại Trường Cao đẳng Giao thông vận tải Trung ương V, trong các hoạt động học tập theo dự án, sinh viên có thể được giao xây dựng nội dung quảng bá cho một sản phẩm giả định như đặc sản địa phương, sản phẩm tiêu dùng, dịch vụ vận tải, dịch vụ logistics hoặc mặt hàng bán lẻ. Qua đó có thể nhận thấy nhiều em có ý tưởng khá phong phú, nhưng còn hạn chế trong việc xác định thông điệp chính, chân dung khách hàng, hành trình mua hàng, cấu trúc bài viết bán hàng, lời kêu gọi hành động, hình ảnh nhận diện và tiêu chí đo lường hiệu quả. Nội dung được tạo ra đôi khi còn thiên về cảm tính, thiếu căn cứ dữ liệu, chưa chú ý đến quy định về bản quyền hình ảnh, âm nhạc, thương hiệu và đạo đức truyền thông. Điều này cho thấy kỹ năng sáng tạo nội dung số cần được đào tạo theo hướng bài bản hơn, gắn với mục tiêu kinh doanh, pháp luật và văn hóa ứng xử trên môi trường số.

Kỹ năng an toàn số, bảo mật thông tin và đạo đức số của học sinh, sinh viên còn là vấn đề cần quan tâm. Thương mại điện tử là lĩnh vực thường xuyên xử lý dữ liệu cá nhân, thông tin đơn hàng, địa chỉ giao nhận, số điện thoại, lịch sử mua sắm và phản hồi của khách hàng. Vì vậy, người học không chỉ cần biết sử dụng công nghệ mà còn phải

có ý thức bảo vệ dữ liệu và tuân thủ quy định pháp luật. Trên thực tế, một số học sinh, sinh viên vẫn còn chủ quan khi sử dụng mật khẩu đơn giản, đăng nhập tài khoản trên nhiều thiết bị, chia sẻ thông tin cá nhân công khai, tải phần mềm không rõ nguồn gốc hoặc sử dụng hình ảnh, nội dung của người khác mà chưa xin phép. Trong môi trường học tập, điều này có thể chỉ tạo ra rủi ro nhỏ, nhưng khi bước vào hoạt động kinh doanh thực tế, nó có thể dẫn đến mất tài khoản bán hàng, lộ dữ liệu khách hàng, vi phạm bản quyền, ảnh hưởng uy tín cá nhân và doanh nghiệp. Đối với sinh viên ngành thương mại điện tử tại Trường Cao đẳng Giao thông vận tải Trung ương V, việc hình thành ý thức an toàn số cần được xem là một bộ phận không thể tách rời của kỹ năng nghề nghiệp, nhất là khi người học có thể tham gia thực tập tại doanh nghiệp, hỗ trợ vận hành gian hàng, quản lý đơn hàng hoặc chăm sóc khách hàng trực tuyến.

2.3. Giải pháp phát triển kỹ năng số đối với học sinh sinh viên ngành thương mại điện tử trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay

Một là, nâng cao nhận thức của học sinh, sinh viên về vai trò của kỹ năng số đối với nghề nghiệp thương mại điện tử. Nhà trường, khoa chuyên môn và giảng viên cần tăng cường tuyên truyền, định hướng để học sinh, sinh viên nhận thức rõ kỹ năng số là năng lực nghề nghiệp thiết yếu, bao gồm khả năng khai thác nền tảng bán hàng trực tuyến, sử dụng dữ liệu, vận hành công cụ marketing số, bảo mật thông tin, sáng tạo nội dung, giao tiếp với khách hàng và giải quyết vấn đề trên môi trường số. Việc nâng cao nhận thức có thể được thực hiện thông qua các buổi sinh hoạt chuyên đề, tuần sinh hoạt công dân, hội thảo nghề nghiệp, tọa đàm với doanh nghiệp thương mại điện tử, cựu sinh viên và chuyên gia trong lĩnh vực chuyển đổi số. Khi người học hiểu đúng vai trò của kỹ năng số, các em sẽ có động lực học tập chủ động hơn, không dừng lại ở việc sử dụng công nghệ cho mục đích cá nhân mà biết định hướng công nghệ phục vụ học tập, thực hành nghề và phát triển sự nghiệp.

Hai là, cập nhật chương trình đào tạo theo hướng tích hợp kỹ năng số vào các học phần chuyên ngành thương mại điện tử. Chương trình đào tạo không nên chỉ bố trí kỹ năng số thành một học phần riêng lẻ, mà cần được lồng ghép xuyên suốt trong các môn học như quản trị bán hàng trực tuyến, marketing số, hành vi người tiêu dùng, logistics thương mại điện tử, chăm sóc khách hàng, thanh toán điện tử, phân tích dữ liệu kinh doanh và khởi sự kinh doanh số. Nội dung đào tạo cần chuyển từ trang bị kiến thức chung sang phát triển năng lực thực hành cụ thể. Chẳng hạn, khi học về sàn thương mại điện tử, sinh viên cần được thực hành xây dựng gian hàng mẫu, viết tiêu đề sản phẩm, mô tả sản phẩm chuẩn SEO, quản lý đơn hàng, xử lý phản hồi khách hàng và đánh giá hiệu quả bán hàng.

Ba là, đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng thực hành, dự án và mô phỏng tình huống doanh nghiệp. Đối với ngành thương mại điện tử, phương pháp đào tạo cần đặt học sinh, sinh viên vào các tình huống nghề nghiệp cụ thể để các em được trực tiếp sử dụng công cụ số, xử lý vấn đề và đánh giá kết quả. Giảng viên có thể tổ chức các bài tập dự án như xây dựng kế hoạch kinh doanh trực tuyến cho một sản phẩm địa phương, thiết kế gian hàng thương mại điện tử giả lập, lập chiến dịch truyền thông trên mạng xã hội, xây dựng nội dung quảng bá dịch vụ vận tải hoặc logistics, phân tích dữ liệu khách hàng từ một bộ dữ liệu mẫu, hoặc xử lý tình huống khủng hoảng truyền thông trong bán hàng trực tuyến.

Bốn là, tăng cường điều kiện thực hành, học liệu số và môi trường trải nghiệm công nghệ cho học sinh, sinh viên. Nhà trường cần quan tâm đầu tư phòng thực hành thương mại điện tử, hệ thống máy tính, đường truyền internet, phần mềm hỗ trợ thiết kế, công cụ phân tích dữ liệu, tài khoản mô phỏng sàn thương mại điện tử, hệ thống quản lý bán hàng và kho học liệu số. Đối với Trường Cao đẳng Giao thông vận tải Trung ương V, việc phát triển kỹ năng số cho học sinh, sinh viên ngành thương mại điện tử có thể gắn với đặc thù đào tạo của nhà trường trong lĩnh vực giao thông vận tải, logistics, kinh doanh và dịch vụ.

Năm là, đẩy mạnh liên kết giữa nhà trường với doanh nghiệp thương mại điện tử, doanh nghiệp logistics, doanh nghiệp bán lẻ và các đơn vị công nghệ. Nhà trường có thể mời doanh nghiệp tham gia góp ý chương trình đào tạo, xây dựng chuyên đề thực hành, tổ chức workshop, hướng dẫn dự án, tiếp nhận sinh viên thực tập hoặc đặt hàng các bài toán thực tiễn cho người học giải quyết. Chẳng hạn, doanh nghiệp có thể đưa ra yêu cầu xây dựng nội dung bán hàng cho một sản phẩm cụ thể, phân tích hiệu quả một kênh truyền thông, đề xuất giải pháp chăm sóc khách hàng trực tuyến hoặc tối ưu quy trình xử lý đơn hàng. Thông qua đó, học sinh, sinh viên có cơ hội rèn luyện kỹ năng số trong bối cảnh gần với công việc thật, thay vì chỉ thực hành

trên các tình huống giả định. Đồng thời, doanh nghiệp cũng có điều kiện phát hiện, bồi dưỡng và tuyển dụng nhân lực phù hợp. Mối quan hệ giữa nhà trường và doanh nghiệp vì vậy cần được xây dựng thường xuyên, thực chất và có cơ chế phối hợp rõ ràng, tránh tình trạng liên kết hình thức.

Sáu là, xây dựng hệ thống đánh giá kỹ năng số theo chuẩn đầu ra và gắn với năng lực nghề nghiệp của học sinh, sinh viên ngành thương mại điện tử. Việc phát triển kỹ năng số sẽ khó đạt hiệu quả nếu thiếu tiêu chí đánh giá cụ thể. Nhà trường cần xác định rõ người học sau mỗi giai đoạn đào tạo phải đạt được những năng lực gì, chẳng hạn: biết tìm kiếm và đánh giá thông tin số; sử dụng thành thạo công cụ văn phòng và phân tích dữ liệu cơ bản; xây dựng và quản lý gian hàng trực tuyến; thiết kế nội dung số phục vụ bán hàng; sử dụng công cụ truyền thông số; bảo vệ dữ liệu cá nhân và dữ liệu khách hàng; tuân thủ pháp luật, bản quyền và đạo đức số trong kinh doanh trực tuyến. Hình thức đánh giá cũng cần chuyển từ kiểm tra lý thuyết sang đánh giá qua sản phẩm, dự án, hồ sơ năng lực số và kết quả thực hành.

III. KẾT LUẬN

Phát triển kỹ năng số cho học sinh, sinh viên ngành thương mại điện tử là yêu cầu cấp thiết trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay. Kỹ năng số không chỉ giúp người học nâng cao hiệu quả học tập, tiếp cận tri thức mới, mà còn hình thành năng lực nghề nghiệp, khả năng thích ứng với thị trường lao động và ý thức trách nhiệm trong môi trường số. Trước những hạn chế còn tồn tại, các cơ sở giáo dục cần đổi mới chương trình đào tạo, tăng cường thực hành, gắn kết doanh nghiệp và xây dựng chuẩn đánh giá phù hợp. Qua đó, học sinh, sinh viên ngành thương mại điện tử có thể trở thành nguồn nhân lực chất lượng, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế số và xã hội số.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Ngọc Châm. (2025). "Thương mại điện tử trong kỷ nguyên số: Cơ hội và định hướng nghề nghiệp cho sinh viên". https://tapchicongthuong.vn/thuong-mai-dien-tu-trong-ky-nguyen-so--co-hoi-va-dinh-huong-nghe-nghiep-cho-sinh-vien-357413.htm.

Vũ Khuê. (2025). "Trang bị kỹ năng số, mở lối ra "cửa hàng toàn cầu" cho thanh niên". https://vneconomy.vn/trang-bi-ky-nang-so-mo-loi-ra-cua-hang-toan-cau-cho-thanh-nien.htm.

Trung Hưng. (2025). "Nâng cao kỹ năng thương mại điện tử cho sinh viên trong kỷ nguyên số". Báo Nhân dân, ngày 23/12/2025.

Bảo Ngọc. Hà Giang. (2025). "Giáo dục kỹ năng số cho học sinh, sinh viên để xây dựng môi trường số an toàn, văn minh". https://tapchigiaoduc.edu.vn/article/90283/211/giao-duc-ky-nang-so-cho-hoc-sinh-sinh-vien-de-xay-dung-moi-truong-so-an-toan-van-minh/.